

BUDGET 2025

Anvisningar för upprättande av budgeten

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	2
Omvärldsanalys.....	2
Befolkningsutvecklingen och sysselsättning.....	4
Ekonomiska förutsättningar.....	6
Förväntade skatteinkomster och statsandelar	6
Verksamhetskostnader	8
Investeringar	9
Bilagor Budgettidtabell 2025	9

Inledning

Budgeten är fullmäktiges styrinstrument för kommande årsverksamhet.

Enligt 110 § i kommunallagen ska fullmäktige före utgången av året godkänna en budget för staden för det följande kalenderåret med beaktande av stadskoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (plane period).

Budgeten för 2025 utgår från den gällande strategin. Stadens strategi godkändes av stadsfullmäktige 25.4.2022 (§ 34).

Stadens strategi utgör följande fyra temaområden:

Stadsfullmäktige fastställer verksamheternas målsättningar och beviljar anslag för förverkligande av dessa. Fullmäktige tar ställning till mål och resursering av verksamheterna på enhets- och verksamhetsbidragsnivå. Den detaljerade användningen av anslagen fastställs genom dispositionsplaner på nämnd-, sektion och styrelsenivå.

De enskilda enheternas mål och visioner skall vara i linje med och befrämja de mål, visioner och värderingar staden har. Stadens strategi skall enligt kommunallagen styra budgetarbetet och samt verksamhetsmässiga -, personalutvecklings- och ekonomiska mål.

Omvärldsanalys

I den finska ekonomin finns det tecken på att lågkonjunkturen har avväjts och tillväxten tilltar långsamt. I genomsnitt når Finland dock bara nolltillväxt det här året. Tillväxten bedöms stärkas under året och under 2025 och 2026 kommer ekonomin växa snabbare än den långsiktiga genomsnittstakten. Konsumtionen ökar även investeringarna ökar när inflationen mattas av och räntorna sjunker. Dessutom fortsätter företagens investeringar i ren el och produktionsanläggningar som använder den och byggbranschen återhämtar sig från en exceptionellt låg nivå.

BNP förväntas växa år 2025 med 1,6 procent och 1,5 procent 2026.

Sjunkande räntor, inkomstillväxten och en uppdämd bostadsefterfrågan kommer att stimulera bostadsmarknaden i år och bostadsbyggandet börjar återhämta sig 2025. Inom övrigt byggande har nedgången varit mindre och återhämtningen kan komma i gång tidigare än bostadsbyggandet. Sammantaget kommer investeringarna fortfarande att minska i år, men redan nästa år återhämtar sig investeringarna och beräknas växa med över 5 procent.

Antalet sysselsatta minskar något i år, men övergår till tillväxt igen i takt med att ekonomin återhämtar sig och i och med regeringens sysselsättningsåtgärder och invandring ökar arbetsutbudet. Sysselsättningen minskar framför allt inom den privata sektorn. Utöver det ekonomiska läget har sysselsättningen påverkats av en tydlig ökning av invandringen, dvs både arbetskraften och antalet sysselsatta ökade. År 2025 och 2026 ökar sysselsättningen med cirka en procent årligen och år 2026 kommer 15–64-åringar sysselsättningsgraden stiga till 73,9 procent.

Risken kan vara att tillväxten kan förbli svagare än beräknat om återhämtningen i euroområdet förblir långsammare än prognosen och den globala ekonomiska efterfrågan är svagare. Dessutom finns det fortfarande flera risker förknippade med utvecklingen av den globala ekonomin. De är också kopplade till tidigare kriser och till effekterna av exceptionellt storskaliga ekonomisk-politiska åtgärder, men också på geopolitiska spänningar och framstegen i klimatförändringarna.

Förra året försvagades kommunförvaltningens ekonomiska ställning till ett underskott på nästan 1,4 miljarder euro och situationen ser ut att bli värre under de kommande åren, eftersom utgifterna växer snabbare än inkomsterna. Kommunens underskott kommer att fördjupas till 1,9 miljarder euro år 2025 och upp till mer än två miljarder euro under perioden 2026–2028. Under prognosåren kommer ökningen av de kommunala konsumtionsutgifterna att fortsätta i ganska snabb takt, vilket främst beror på stigande priser.

Resultatutvecklingen i kommunsektorn under åren 2025–2027 antas vara något snabbare än för åren 2023–2027, på grund av det avtalade utvecklingsprogrammet för lönesystemet. Kommunernas inkomstöverföringar från staten ökar år 2025, eftersom organisationen av TE-tjänster blir en ny statlig deluppgift för kommunerna, vars medel kommer att fördelas. Under 2025–2027 kommer dock ytterligare nedskärningar av statsbidragen att göras på grund av retroaktiv indrivning av statliga avgifter relaterade till socialförsäkringsöverföringen. (Källa: Finansministeriet, Taloudellinen katsaus, sommaren 2024).

Centrala Prognostal	2022	2023	2024*	2025*	2026*
BNP, md euro	268	278	282	293	304
Export, % **	3,6	-1,7	-0,9	3,8	3,1
Sysselsättningsgrad, %	78,1	77,9	77,1	77,6	78,6
Arbetslöshetsgrad, %	6,8	7,2	7,9	7,6	6,9
Korta räntor (3 mån, Euribor), %	0,3	3,4	3,7	3,0	2,5
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %	1,7	3	2,9	2,9	2,8

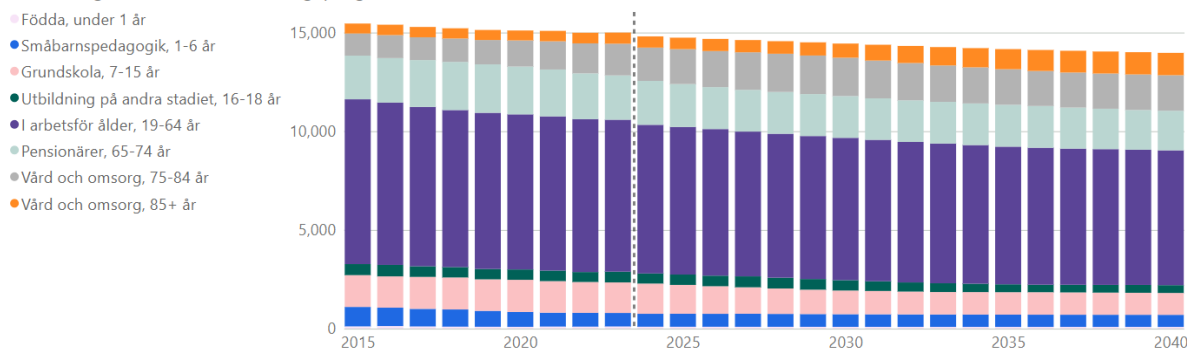
Källa: Finansministeriet, Taloudellinen katsaus, sommaren 2024

Befolkningsutvecklingen och sysselsättning

Enligt prognosen som sträcker sig till 2040 fortsätter den nedåtgående utvecklingen i befolkningen. De äldre med behov för vård och omsorg ökar, befolkning i arbetsför ålder samt barn under 15 år minskar fram till 2040, enligt prognosen minskar barn i skolåldern fram till 2040 med 21 %. Det bör noteras att statistikcentralens prognoser som sträcker sig för en längre tid är osäkra och beskriver den framtida befolkningsutvecklingen. Statistikcentralens befolkningsprognoser är s.k. demografiska trendkalkyler, dvs. en beräkning på hur den framtida befolkningen i ett område kunde vara, om de senaste årens befolkningsutveckling fortsatte oförändrad.

Befolkning 2015–2023, befolkningsprognos 2024–2040:

Befolkning 2015-2023, befolkningsprognos 2024-2040 (Statistikcentralen)

(Källa: Statistikcentralen / Pargas stad Dashboard)

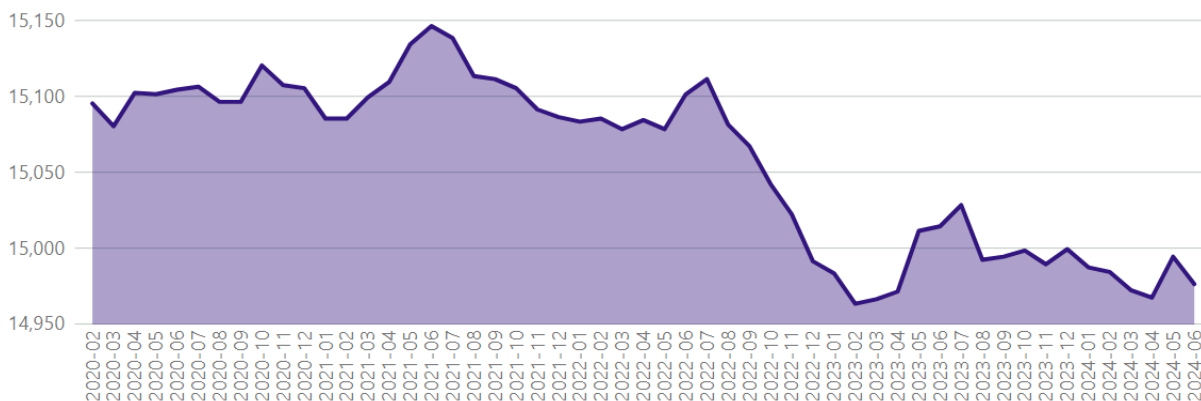
Under årets första 6 månader har Pargas stad enligt Statistikcentralen följande invånarantal:

Månad	Levande födda	Döda	Naturlig folkökning	Nettoflyttning mellan kommuner	Nettoinvandring	Totalförändring	Totalförändring
2024-01	7	17	-10	-1	0	-12	14,987
2024-02	5	9	-4	-8	8	-3	14,984
2024-03	5	15	-10	-2	1	-12	14,972
2024-04	4	14	-10	-2	9	-5	14,967
2024-05	6	6	0	16	11	27	14,994
2024-06	6	17	-11	-9	2	-18	14,976
Total	33	78	-45	-6	31	-23	14,976

Per sista juni har staden ett invånarantal på 14 976 invånare, bestående av hälften kvinnor och hälften män (7 482/ 7 494 personer). Cirka 14 % av invånarna är unga under 15 år, ca 51 % utav invånarna är mellan 19–64 och 30 % är över 65 år. Under årets första 6 månader har nettoinflyttningen till staden varit positiv med totalt 31 nya invånare, den totala förändringen är dock negativ och grundar sig på att flera invånare avlidit än fötts.

För budgetåret 2025 sker inga större skillnader i befolkningsutvecklingen, men redan nästa år sker en minskning på ca 70 barn i grundskoleåldern 7–15 år likaså minskar den arbetsföra andelen av befolkningen.

Befolkningen månadsvis:

(Källa: Statistikcentralen / Pargas stad Dashboard)

Sysselsättningsöversikt

Andelen arbetslösa arbetssökande i Egentliga Finland i slutet av juni var 10,3 %, en ökning med 0,9 procentenheter jämfört med ifjol. Andelen arbetslösa var dock lägre än i landet som helhet, 10,9 % (10,0%). Den lägsta arbetslöshetsgraden fanns bland annat i Åboland (6,2 %).

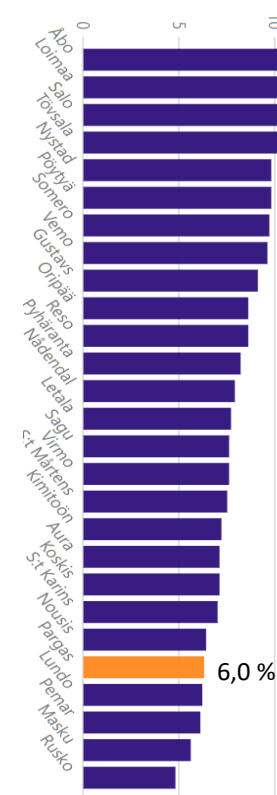
I slutet av juni fanns det i Egentliga Finland 3 100 arbetslösa arbetssökande under 25 år (ca 13 %) vilket är 26 % mer än ett år tidigare. I Pargas ligger andelen arbetslösa under 25 år på samma nivå.

Arbetslösa över 50 år uppgick i slutet av juni till 8 000 personer (33 %) i Egentliga Finland, vilket är 8 % fler än förra året tidigare. I Pargas uppgick andelen arbetslösa över 50 år till 40 %.

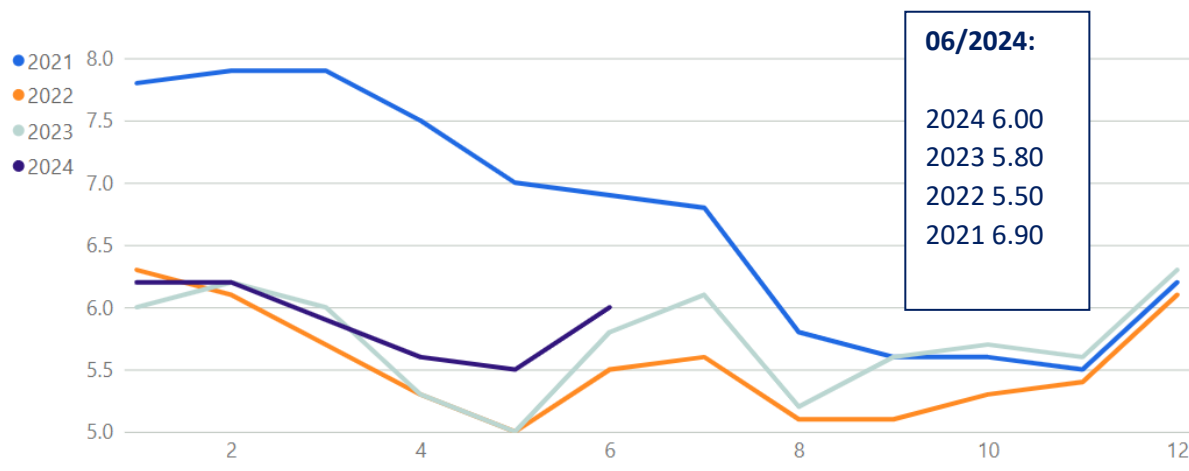
I Egentliga Finland ökade antalet permitterade med 300 personer (17 %) jämfört med för ett år sedan.

I Pargas ligger andelen arbetslösa arbetssökanden på 6,0 % i juni 2024, totalt 412 arbetslösa, varav 55 % är män, cirka 13 % är arbetslösa arbetssökanden under 25 år, 40 % är över 50 år och 33 % är långtidsarbetslösa (över ett år).

Andelen arbetslösa av arbetskraften, %:

Andelen arbetslösa av arbetskraften i Pargas, %:

Ekonomiska förutsättningar

De nationella ramarna för kommunernas ekonomi 2025 – 2028 beskrivs i finansministeriets kommunekonomiprogram från våren 2024.

I programmet har man konstaterat följande:

Regeringsprogrammet innehåller många reformer som påverkar kommunernas verksamhet och ekonomi. I enlighet med regeringsprogrammet genomförs en övergripande översyn av den kommunala finansieringen och statsandelssystemet så att de motsvarar kommunernas nya roll och läget efter att social- och hälsovårdsreformen trätt i kraft och reformen av arbets- och näringstjänsterna genomförts. Dessutom fortsätter fastighetsskattereformen, vars mål är att få byggnadernas och markens beskattningsvärden att bättre motsvara de verkliga värdena. Enligt regeringsprogrammet och besluten i regeringens plan för de offentliga finanserna förstärks kommunernas verksamhetsförutsättningar också genom att minska kommunernas uppgifter och förpliktelser eller genom att öka kommunernas avgiftsinkomster.

Ansvar för ordnande av arbetskraftsservice överförs till kommunerna och samarbetsområden som bildas av kommunerna den 1 januari 2025. I samband med detta utvidgas kommunernas ansvar för finansieringen av arbetslöshetsförmåner. För de nya och utvidgade uppgifterna beviljas full statsandelsfinansiering.

Under 2025 anvisas det cirka 5,5 miljarder euro för statsbidragen till kommunerna. De kalkylerade statsandelarna uppgår till cirka 4,5 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteintäkter till 0,5 miljarder euro och de övriga statsbidragen till 0,5 miljarder euro.

Även om situationen för den kommunala ekonomin utifrån siffrorna i bokslutsuppskattningarna för 2023 var rätt bra i fjol och investeringarnas kassaflöde stärktes till cirka 0,4 miljarder euro positivt, ligger bakom siffrorna stora exceptionella poster vars inverkan inte fortsätter under kommande år. Under 2024 uppskattas det att kassaflödet från den kommunala ekonomins verksamhet och investeringar vänder till 1,1 miljarder euro negativt, eftersom kommunernas utgifter fortsätter att växa. Samtidigt minskar statsandelarna och skatteintäkterna när de så kallade skatteeftersläpningar som anknyter till social- och hälsovårdsreformen tas bort. Med skatteeftersläpningar avses en situation, där kommunerna under 2023 fick skatteintäkter enligt det mer omfattande skatteunderlaget som föregick social- och hälsovårdsreformen.

Kommunernas skatteintäkter uppskattas uppgå till sammanlagt cirka 13,8 miljarder euro under 2024. Jämfört med föregående år minskar skatteintäkterna med drygt 5 procent. Under 2025 förutspås skatteintäkterna öka med 5 procent. Under 2025 uppskattas intäkterna från kommunalskatten uppgå till cirka 10,3 miljarder euro och intäkterna från samfundsskatten uppskattas bli 1,7 miljarder euro. Enligt beräkningen uppgår intäkterna från fastighetsskatten till cirka 2,4 miljarder euro under 2025. Intäkterna från gruvmineralskatten, som trädde i kraft 2024, uppskattas vara cirka 31 miljoner euro under 2025. Andelen av de kommuner där gruvorna ligger uppgår till cirka 19 miljoner euro av detta.

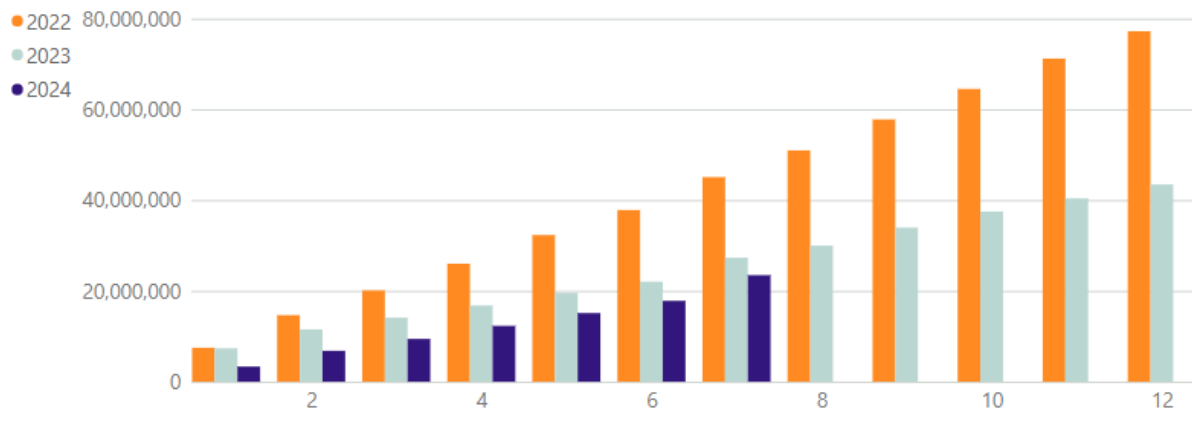
Förväntade skatteinkomster och statsandelar

Kommunernas skatteinkomster utgörs av kommunal-, fastighets- och samfundsskatt.

Totala skatteinkomsterna för 2024 förväntas utgående ifrån vårens prognos uppgå till 41,5 miljoner euro. I den godkända budgeten för år 2024 är beloppet 41,4 miljoner euro.

Skatteinkomsterna minskade 2023 från tidigare år till följd av social och hälsovårdsreformen i och med att en del av skatteinkomsterna överförts till staten.

Utvecklingen av stadens skatteinkomster totalt per månad

(Källa: Skatteförvaltningen / Pargas stad Dashboard)

I budgetramen för 2025 har skatteinkomsterna beräknats enligt Kommunförbundets senaste prognos som utkom 2.5.2024, utgående i från ett invånarantal om 14 864 personer. För Pargas stads prognostiserar skatteinkomsterna 2025 till 42 750 t€.

Av de prognostiserade skatteinkomsterna utgör kommunalskatten 30 090 t€, 2 143 t€ samfundsskatten och fastighetskatten 10 517 t€ för år 2025.

Budgetramen utgår från en oförändrad inkomstskatteprocent om 7,9 %.

KOMMUNALSKATTENS SKATTEGRUND						
SKATTEÅR	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
BEFOLKNING, åldersgruppsvis 31.12						
0–18 åringar	2 868	2 886	2 826	2 772	2 715	2 680
Ändring %	-2,5	0,6	-2,1	-1,9	-2,0	-1,3
19–64 åringar	7 744	7 699	7 640	7 584	7 533	7 439
Ändring %	-0,9	-0,6	-0,8	-0,7	-0,7	-1,2
+65 åringar	4 379	4 414	4 464	4 508	4 553	4 621
Ändring %	1,1	0,8	1,10	1,0	1,0	1,5
Invånarantal i slutet av året	14 991	14 999	14 930	14 863	14 801	14 739
Ändra %	-0,6	0,1	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4

SAMMANDRAG						1 000 €
REDOVISNINGÅR	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Skatteslag						
Kommunalskatt	63 196	30 541	28 845	30 090	31 288	32 302
Ändring %	5,4	-51,7	-5,6	4,3	4,0	3,2
Samfundsskatt	4 042	2 628	2 148	2 143	2 254	2 404
Ändring %	8,2	-35,0	-18,2	-0,3	5,2	6,6
Fastighetsskatt	10 017	10 310	10 580	10 517	10 517	10 517
Ändring %	5,0	2,9	2,6	-0,6	0,0	0,0
SKATTEINKOMSTER	77 255	43 478	41 572	42 750	44 060	45 223
Ändring %	5,5	-43,7	-4,4	2,8	3,1	2,6

(Källa: Kommunförbundets skatteprognos 02.05.2024)

Statsandelarna är på en mycket utmanande nivå för staden.

Enligt prognosen från Kommunförbundet från juni 2024 kommer staden att erhålla 8,6 miljoner euro i statsandelar 2025, vilket är endast 400 000 euro mera än 2024 fast staden påförs sysselsättningsuppgiften. För sysselsättningsreformen erhåller staden ca 1,4 miljoner euro i statsandelar. För social- och hälsovårdsreformen betalar Pargas stad 6,3 miljoner euro år 2025.

Dessa förhandsuppgifter för de nuvarande beräkningarna kommer att justeras under hösten 2024. I budgeten 2025 används de senaste uppdaterade prognoserna.

Verksamhetskostnader

Stadens utmanande ekonomiska läge gör att eventuella kostnadsökningar i verksamheterna måste kompenseras genom att hitta inbesparningar på annat håll. Både vad gäller personalkostnader och köptjänster måste kostnadsökningen vara 0 % jämfört med år 2024. Kommunernas tjänste- och arbetskollektivavtal är i kraft till 30.4.2025, varpå man inte känner till den allmänna löneförhöjningen efter det. I budgeten kommer personalkostnaderna att ökas med 2,0 %, vilket bygger på en uppskattning.

Investeringar

Fortsättningsvis har staden ett stort investeringbehov. För att få budgeten 2025 i balans krävs det att investeringarna prioriteras mycket väl. Efter några år av en tillfällig högre nivå på investeringsbudgeten, till följd av byggandet av Lärcentret Brava, behöver nu stadens investeringsbudget återgå till en nivå som utgår från att staden själv kan finansiera de investeringar man planerar att genomföra. I enlighet med stadens balanseringsprogram skall investeringsbudgeten vara högst 6 miljoner euro.

Stadens hela fastighetsmassa behöver effektiveras. Vid budgetarbetet 2025 skall beslut och tidtabell för vilka byggnader och anläggningar staden skall göras sig av med fattas.

Bilagor

Budgettidtabell 2025

BUDGETTIDTABELL 2025

Händelser	Ansvar	Augusti				September				Oktober				November	
		v 33	v 34	v 35	v 36	v 37	v 38	v 39	v 40	v 41	v 42	v 43	v 44	v 45	v 46
Interna hyror och städning /Genomgång av utrymmes användning	SP, LG, enhetschef														
Budgetanvisningar och ram i stadsstyrelsen	PP			19.08											
Budgetanvisningar och budgetramar delas ut	PP, ekonomi			21.08 ->											
IT-behov meddelas	KK, enhetschefer			23.08											
Löneuppgifter uppdaterat i Populus	enheter			23.08.											
Personallista med sista löneinfo	JT				30.08										
Interna diskussioner med enheterna						02.09->									
Interna poster överenskomna och levererade till ekonomi	enheterna, UA					06.09									
Lönerna inkörda i Rainsdance	UA					06.09									
Lista på försäljningsobjekt	PP, SP, PL, JN														
Deadline för inmatning av interna poster	UA						13.09								
Targetor och Rainsdance ifyllt för avdelningar och koncernen, drift & investeringar	enhetschefer							20.09							
Beredning skatteprocent, lägesrapport budget	PP, ekonomi								27.09						
Förslag till budget och ekonomiplan, sst										7.10					
Nämnd- och sektionmöten	UL, ML, H S-L, SP, JN, TS/PP														
Sammanställning och balansering, drift och investeringar	TS, PP, enheterna									07-18.10					
Sammanställning av koncernen	PP											18.10			
Budgeten klar / Beredning till SST	PP											18.10			
Budget och skatteprocent 2025 i stadsstyrelsen														28.10	
Budget och skatteprocent 2025 i fullmäktige															11.11

AUGUSTI

- 19.08.** Budgetanvisning och ram i Sst
- 21.08.** Budgetanvisningar och budgetram publiceras
- 23.08.** IT-behov meddelas, Löneuppgifter uppdaterat i Rainsdance
- 30.08.** Uppdatering av personalsituation

SEPTEMBER

- 02.09.** Interna diskussioner med enheterna påbörjas
- 06.09.** Interna poster behandlade, lönerna inkörda i Rainsdance
- 13.09.** DL inmatning av interna poster
- 20.9.** Targetor och Rainsdance ifyllt för avdelningar och koncernen, **drift & investeringar**
- 27.9.** Beredning skatte-procent, budgetlägesrapport

OKTOBER

NOVEMBER

- 7-18.10.** Nämnd o sektionmöten, Sammanställning och balansering, drift och investeringar
- 18.10.** Budgeten klar, Beredning till Sst, sammanställning av koncernen
- 28.10.** Budgetbehandling i Sst
- 11.11.** Budgetbehandling i Fmge